

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09841/2024-ERU
Č. j. 09841-21/2024-ERU

V Ostravě dne 30. dubna 2026

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve společném správním řízení zahájeném dne 8. září 2025 z moci úřední podle § 78 a § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a vedeném pod sp. zn. OSR-09841/2024-ERU s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **ALT POHLEDY s.r.o.**,
se sídlem Čechyňská 361/16, Trnítá, 602 00 Brno, IČO: 288 07 928,

ve věci podezření ze spáchání 4 přestupků podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2023, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost **ALT POHLEDY s.r.o.**, se sídlem Čechyňská 361/16, Trnítá, 602 00 Brno, IČO: 288 07 928 (dále též jen „obviněný“), se uznává vinným ze spáchání:

- a) **2 přestupků podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona**, ve znění účinném do 30. června 2023 (dále jen „energetický zákon“), kterých se obviněný dopustil tím, že jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 111118425 v rozporu s § 23 odst. 3 písm. e) téhož zákona se dne 10. dubna 2023 neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy společnosti ČEZ Distribuce, a.s., IČO: 247 29 035 (dále jen „provozovatel distribuční soustavy“ nebo „PDS“), když po odeslání povelu dálkového ovládání k zablokování výroby elektřiny z jím provozované výrobní elektřiny sestávající ze dvou zdrojů () a () neuposlechl tohoto pokynu a výrobu elektřiny prostřednictvím (dvou) zařízení umožňujících dispečerské řízení výrobní elektřiny u žádného z výše uvedených zdrojů nesnížil na 0 % činného výkonu;
- b) **2 přestupků podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona**, kterých se obviněný dopustil tím, že jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 111118425 v rozporu s § 23 odst. 3 písm. p) téhož zákona vybavil jím provozovanou výrobní elektřiny sestávající ze dvou zdrojů () dvěma zařízeními umožňujícími dispečerské řízení výrobní elektřiny, ale tato zařízení neudržoval nejméně dne 10. dubna 2023 v provozuschopném stavu.

II.

Podle § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona se obviněnému za spáchání čtyř přestupků podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona specifikovaných ve výroku I. písm. a) a písm. b) tohoto rozhodnutí ukládá **úhrnná pokuta ve výši**

55 000 Kč (slovy: padesát pět tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu v Brně vedený u České národní banky, č. ú. 3754-17721621/0710, variabilní symbol – IČO obviněného.

III.

Podle § 95 odst. 1 zákona odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

2 500 Kč (slovy: dva tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu v Brně vedený u České národní banky, č. ú. 3754-17721621/0710, variabilní symbol – IČO obviněného.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Dne 31. července 2024 vložil Energetický regulační úřad (dále také „ERÚ“) do správního spisu sp. zn. OSR-09841/2024-ERU kontrolní spis sp. zn. 16968/2023-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 09841-2/2024-ERU.
- [2] ERÚ po vyhodnocení podkladů shromážděných v rámci kontrolního spisu vydal dne 1. října 2024 usnesení č. j. 09841-3/2024-ERU, kterým věc podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky odložil. K tomuto postupu ERÚ přistoupil na základě tehdejšího skutkového zjištění, že obviněný v zákonem stanovené lhůtě zajistil revizi svých dvou RTU jednotek, což prokazoval Protokoly o funkčních zkouškách zařízení ASDŘ a dálkového přenosu dat ze dne 28. listopadu 2019 (dále jen „Protokoly o funkčních zkouškách“). Na základě tohoto důkazního prostředku (s ohledem na zákonnou právní úpravu, ale i na smluvní úpravu) ERÚ v dané fázi předběžně dovedl naplnění podmínek pro liberaci obviněného dle § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť se jevílo, že obviněný vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno k zabránění porušení právních povinností po něm požadovat.
- [3] Proti postupu ERÚ byla dne 29. listopadu 2024 podána stížnost (evidovaná pod č. j. 09841-5/2024-ERU), v níž byla namítána nezákonnost postupu a nesprávné právní posouzení věci, zejména s ohledem na nepřípustnou aplikaci institutu liberace.
- [4] Na základě shora uvedené stížnosti vedl ERÚ řízení o nečinnosti, jehož výsledkem bylo zahájení správního řízení v předmětné věci, neboť ERÚ po vyhodnocení všech zjištěných skutečností dospěl k závěru, že se výrobce elektřiny nemůže zprostit odpovědnosti pouze doložením Protokolů o funkčních zkouškách.
- [5] Jelikož usnesení o odložení věci (č. j. 09841-3/2024-ERU) nemá povahu rozhodnutí ve věci samé a nezakládá překážku věci rozhodnuté (res iudicata), zahájil ERÚ v předmětné věci řízení o přestupku. Tento postup je plně v souladu s procesní zásadou, dle níž vyjdou-li dodatečně najevo skutečnosti odůvodňující odpovědnost za přestupek, zahájí správní orgán řízení i bez nutnosti předchozího zrušení usnesení o odložení věci.

II. Průběh správního řízení

- [6] V rámci kontroly ERÚ provedené pod sp. zn. 16968/2023-ERU bylo zjištěno, že obviněný mohl svým jednáním porušit § 23 odst. 3 písm. e) energetického zákona a § 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona.
- [7] Po vyhodnocení všech shora uvedených zjištěných skutečností zahájil ERÚ podle § 78 a § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na § 46 správního řádu s obviněným z moci úřední správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-09841/2024-ERU. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 8. září 2025, č. j. 09841-13/2024-ERU, bylo obviněnému doručeno téhož dne. Prostřednictvím

oznámení byl obviněný současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. ERÚ k Oznámení o zahájení řízení sděluje, že v předmětném podání došlo k administrativnímu nedopatření při specifikaci čísla licence na výrobu elektřiny obviněného, kdy bylo uvedeno číslo licence na výrobu elektřiny 111014887 (v druhém bodě předmětného oznámení), avšak mělo být uvedeno číslo licence na výrobu elektřiny 111118425 (shodně jako v bodě prvním předmětného oznámení).

- [8] Dne 14. října 2025 obdržel ERÚ vyjádření od provozovatele distribuční soustavy, prostřednictvím jeho právního zástupce, které bylo zaevidováno pod č. j. 09841-14/2024-ERU. ERÚ konstatuje, že tato podání obsahově korespondují s argumentací uplatněnou již v předchozích fázích řízení a jsou pevnou součástí podkladového materiálu pro vydání tohoto rozhodnutí.
- [9] Dne 13. února 2026 zaslal ERÚ obviněnému Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 09841-15/2024-ERU, které bylo obviněnému doručeno téhož dne. ERÚ obviněného vyrozuměl v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit majetkové poměry. Současně ERÚ vyrozuměl obviněného o tom, co tvoří podklady pro rozhodnutí ve věci.
- [10] Dne 16. února 2026 obviněný využil svého práva a požádal o zaslání spisu a o prodloužení lhůty pro vyjádření (podání založeno pod č. j. 09841-16/2024-ERU). Kopie správního spisu byla obviněnému zaslána dne 17. února 2026 (přípis založen pod č. j. 09841-17/2024-ERU), kdy téhož dne mu byla doručena. Obviněnému byla prodloužená lhůta pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí a doložení majetkových poměrů, a to do 9. března 2026 (v přípise se vyskytla písařská chyba v datu, kdy bylo chybně uvedeno „do 9. března 2025“).
- [11] Dne 10. března 2026 obdržel ERÚ od obviněného podání (založeno pod č. j. 09841-18/2024-ERU), ve kterém bylo uvedeno, že: (i) vynaložil veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat (§ 21 zákona o odpovědnosti za přestupky), (ii) dodržel lhůty pro revize výroby elektřiny a doložil, že komplexní funkční zkoušky ze dne 28. listopadu 2019 proběhly úspěšně, bez závad a za účasti pracovníka provozovatele distribuční soustavy. V době spáchání přestupků (dne 10. dubna 2023) byla tato zkouška stále platná dle interních pravidel distributora (PPDS – lhůta 4 roky), (iii) při převzetí správy výroby elektřiny v roce 2022 zkontroloval veškerou dokumentaci. Vzhledem k bezvadným protokolům o funkčních zkouškách potvrzených PDS nemohl skrytou technickou závadu předvídat, (iv) nemůže být sankcionován za to, že se řídil pravidly stanovenými samotným provozovatelem distribuční soustavy. Pokud se tato pravidla (intervaly zkoušek) ukázala jako nedostatečná, jde o pochybení na straně tvůrce PPDS, nikoliv výrobce elektřiny, (v) i přes existující platnou zkoušku výroby elektřiny v dubnu 2023 systém selhal. Obviněný zjistil závadu a opravil ji. Vlastními testy ze dne 6. března 2026 (doloženo fotodokumentací) prokázal, že regulace výroby elektřiny je nyní plně funkční a systém je připraven k oficiálnímu přezkoušení s provozovatelem distribuční soustavy, (vi) aktuální účetní závěrky jsou ve fázi zpracování a z tohoto důvodu žádá o lhůtu k dodatečnému zaslání podkladů v případě, že jsou nezbytné pro určení výše pokuty. Účetní závěrky zašle obratem, jakmile je obdrží, (vii) aby ERÚ správní řízení s přihlédnutím k § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky zastavil, nebo pro případ shledání viny na straně obviněného přihlédl k nulovému úmyslu, existenci platné funkční zkoušky v době incidentu a proaktivnímu zjednání nápravy a upustil od uložení trestu, případně uložil symbolickou sankci u spodní hranice zákonné sazby.
- [12] Dne 27. března 2026 zaslal ERÚ obviněnému Vyrozumění o určení lhůty k doložení majetkových poměrů, č. j. 09841-19/2024-ERU, které bylo obviněnému doručeno téhož dne. Obviněný měl 7 kalendářních dnů od doručení tohoto vyrozumění na doložení jeho majetkových poměrů.
- [13] Dne 3. dubna 2026, tj. ve lhůtě, doložil obviněný své majetkové poměry, avšak za rok 2024, neboť dle jeho tvrzení (založeno pod č. j. 09841-20/2024-ERU) je jeho účetní závěrka za rok 2025 stále ve fázi zpracování.

- [14] ERÚ s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [15] Obviněný je právnickou osobou – obchodní společností, a to konkrétně společností s ručením omezeným, která vznikla dne 2. listopadu 2010 a je zapsaná ve Veřejném rejstříku vedeném u Krajského soudu v Brně oddíl C, vložka 130668, s předmětem podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, výroba elektřiny a pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor.
- [16] ERÚ z úřední činnosti zjistil, že obviněný je držitelem licence na výrobu elektřiny č. 111118425, změna číslo 002, se zahájením licencované činnosti ode dne 28. února 2011.
- [17] V rámci provedené kontroly bylo zjištěno, že:
- dne 10. dubna 2023 přes energetický výstražný systém obdržel dispečer provozovatele distribuční soustavy povel od provozovatele přenosové soustavy ČEPS, a.s., IČO: 257 02 556, jenž byl potvrzený telefonicky, na omezení výroby elektřiny pro skupiny FSML1c, FSML2c, FSML3c, o celkovém instalovaném výkonu cca 145 MW;
 - na základě shora uvedeného pokynu vydal provozovatel distribuční soustavy dne 10. dubna 2023 pokyn ke snížení výroby elektřiny z fotovoltaických elektráren na 0 % činného výkonu pro skupiny zdrojů FSML1c, FSML2c a FSML3c, kdy do této skupiny patří i provozovna obviněného, provozovatelem distribuční soustavy označená jako „[REDAKCE]“, výrobní EAN [REDAKCE], o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 5,86438 MW (dále jen „výrobní elektřina“). Výrobní elektřina obviněného má 2 zdroje, a to „zdroj [REDAKCE]“ a „zdroj [REDAKCE]“, kdy každý z nich má z důvodu vzdálenosti fotovoltaických elektráren samostatné zařízení umožňující dispečerské řízení výrobní elektřiny – tedy výrobní elektřina obviněného má celkem dvě zařízení umožňující dispečerské řízení výrobní elektřiny ([REDAKCE] a [REDAKCE]);
 - dne 10. dubna 2023 v 12:38:13 hodin provozovatel distribuční soustavy odeslal do zařízení umožňujících dispečerské řízení výrobní elektřiny obviněného pokyn „výroba 0 %“. Jelikož obviněný provozuje výrobní elektřinu, která je pro účely dispečerského řízení osazena dvěma zařízeními umožňujícími dispečerské řízení, obdrželo pokyn každé zařízení umožňující dispečerské řízení výrobní elektřiny obviněného zvlášť. Výše uvedený pokyn provozovatele distribuční soustavy byl u zdroje „[REDAKCE]“ přijat v 12:38:13 hodin a u zdroje „[REDAKCE]“ přijat v 12:38:14 hodin. Odeslání a přijetí daného pokynu prokazuje výpis z dispečerského deníku provozovatele distribuční soustavy, zařazený pod č. j. 16968-6/2023-ERU;
 - po obdržení informace o přijetí pokynu „výroba 0 %“ zkontroloval dispečer provozovatele distribuční soustavy odezvu daného pokynu u výrobní elektřiny obviněného, kdy zjistil, že zařízení umožňující dispečerské řízení výrobní elektřiny obviněného daný pokyn dispečera provozovatele distribuční soustavy neprovedla, neboť výkon výrobní elektřiny obviněného se po obdržení pokynu „výroba 0 %“ u zdroje „[REDAKCE]“ pouze částečně snížil, a to z hodnoty [REDAKCE] MW na hodnotu [REDAKCE] MW, a u zdroje „[REDAKCE]“ nedošlo k žádné regulaci činného výkonu. Obviněný tedy na pokyn dispečera provozovatele distribuční soustavy u zdroje „[REDAKCE]“ reagoval, ale neřídil se jím, neboť výrobu elektřiny u tohoto zdroje snížil, a u zdroje „[REDAKCE]“ na pokyn dispečera provozovatele distribuční soustavy vůbec nereagoval, což prokazují výpisy z dispečerského deníku, zařazené pod č. j. 16968-6/2023-ERU a pod č. j. 16968-11/2023-ERU;
 - po zjištění, že zařízení umožňující dispečerské řízení výrobní elektřiny obviněného po obdržení a potvrzeném pokynu „výroba 0 %“ tento pokyn neprovedla, dal dispečer provozovatele distribuční

soustavy pokyn dispečerovi v daném regionu k odpojení spínacích prvků na rozhraní provozovatele distribuční soustavy a výrobce, tj. výroby obviněného. Tímto způsobem byla výrobní elektřina obviněného odpojena od distribuční soustavy úsekovým odpínačem [REDACTED] dne 10. dubna 2023 v 13:33:32 hodin, což je prokázáno výpisem z dispečerského deníku, zařazeným pod č. j. 16968-6/2023-ERU, a rovněž zápisem z jednání ze dne 5. prosince 2023, zařazeným pod č. j. 16968-7/2023-ERU.

- [18] Obviněný a provozovatel distribuční soustavy uzavřeli dne 31. března 2014 Smlouvu o připojení výroby k distribuční soustavě vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí číslo: [REDACTED] (dále jen „Smlouva o připojení“). Podle Smlouvy o připojení je provozovatel distribuční soustavy mj. oprávněn změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroby v případech stanových v energetickém zákoně (viz článek IV. odst. 3 Smlouvy o připojení – Práva a povinnosti smluvních stran). Rovněž podle této Smlouvy o připojení je výrobce povinen udržovat výrobu ve stavu, který odpovídá ustanovením této smlouvy, právním předpisům, technickým normám a Pravidlům provozování distribuční soustavy [viz článek IV. odst. 1 písm. c) Smlouvy o připojení – Práva a povinnosti smluvních stran; pokud se v tomto rozhodnutí dále hovoří o Pravidlech provozování distribučních soustav/PPDS, jsou tím myšlena PPDS společnosti ČEZ Distribuce, a.s.]. Podle článku VIII. „Společná a závěrečná ustanovení“ odst. 2 téže Smlouvy se práva a povinnosti smluvních stran neupravené touto smlouvou řídí Pravidly provozování distribuční soustavy a Připojovacími podmínkami pro příslušnou napěťovou hladinu zveřejněnými na webové stránce provozovatele distribuční soustavy www.cezdistribuce.cz. Podle Přílohy č. 1 Smlouvy o připojení v návaznosti na článek 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel provozování distribučních soustav má obviněný povinnost vyhotovovat v pravidelných lhůtách – minimálně jednou za čtyři roky funkční zkoušky svých zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny. Smlouva o připojení je zařazena pod č. j. 16968-4/2023-ERU.
- [19] Obviněný a provozovatel distribuční soustavy dále uzavřeli dne 26. listopadu 2020 Smlouvu o náhradě za omezení výroby elektřiny při dispečerském řízení č.: [REDACTED] (dále jen „Smlouva o náhradě“). Podle Smlouvy o náhradě je provozovatel distribuční soustavy oprávněn vydat výrobcí elektřiny pokyn k omezení výroby elektřiny a výrobce je povinen se tomuto pokynu podřídít, kdy tento pokyn je výrobcí předáván automatizovaně pomocí signálu hromadného dálkového ovládání nebo řídicí jednotky (viz článek II odst. 1 a odst. 3 Smlouvy o náhradě – Omezení výroby elektřiny). Smlouva o náhradě je zařazena pod č. j. 16968-10/2023-ERU.
- [20] Z přípisu obviněného, zařazeného pod č. j. 16968-5/2023-ERU, vyplývá, že zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny byla dne 28. listopadu 2019 revidována v součinnosti s provozovatelem distribuční soustavy. Tuto skutečnost obviněný doložil dvěma protokoly o funkčních zkouškách. Z jejich obsahu je patrné, že uvedeného dne byly provedeny funkční zkoušky řídicích jednotek obsažených ve výrobní elektřině obviněného, včetně regulace činného výkonu. Výsledkem zkoušek byl potvrzen bezvadný provoz řídicích jednotek, tedy zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny obviněného.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [21] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [22] Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

- [23] Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněného za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky, energetický zákon a vyhláška č. 79/2010 Sb., o dispečerském řízení elektrizační soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení (dále jen „vyhláška o dispečerském řízení elektrizační soustavy“). V mezidobí od spáchání vytýkaných jednání obviněného byl novelizován jak zákon o odpovědnosti za přestupky, tak i energetický zákon, kdy nejnovější novela zákona o odpovědnosti za přestupky nabyla účinnosti dne 1. července 2025 a nejnovější novela energetického zákona nabyla účinnosti dne 1. ledna 2026. Vyhláška o dispečerském řízení elektrizační soustavy byla od 1. srpna 2025 nahrazena vyhláškou č. 242/2025 Sb., o dispečerském řízení elektrizační soustavy (dispečerská vyhláška), ve které jsou navíc už mj. upraveny periodické zkoušky zařízení umožňujícího dispečerské řízení výroby elektřiny shodně s článkem 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel provozování distribučních soustav z února 2022 (tj. provádět funkční zkoušky jednou za čtyři roky - § 35 dispečerské vyhlášky).
- [24] S ohledem na § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto ERÚ porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky a jejich novelizovaná znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání obviněného, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku, zůstala obsahově totožná (vložením dalších povinností a zrušením některých povinností v § 23 energetického zákona došlo u tohoto ustanovení pouze k přeznačení povinností a také vložením nových přestupků došlo pouze k přečíslování odstavců pro ukládání pokut podle energetického zákona). ERÚ proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti obviněného za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla jednání spáchána. V daném případě je tedy ve vztahu k jednáním popsaným ve výroku I. tohoto rozhodnutí rozhodný energetický zákon, ve znění účinném do 30. června 2023. Co se týče vyhlášky o dispečerském řízení elektrizační soustavy, postupoval ERÚ dle vyhlášky platné v době spáchání přestupku, neboť nová nahrazující vyhláška obsahuje totožná ustanovení předmětná pro projednávané přestupky, a navíc obsahuje i další ustanovení, která jsou upravená i v Pravidlech provozování distribučních soustav.

IV. II. Obecný právní rámec

- [25] Vzhledem ke skutečnosti, že posuzované skutky naplňují znaky stejného přestupku, kdy právní úprava je v určité části shodná, ale také je i odlišná, přistoupil ERÚ k vymezení relevantního právního rámce u každého přestupku odděleně, a to v rámci právního posouzení skutků v části IV. III. tohoto rozhodnutí.

IV. III. Právní posouzení skutků

- [26] ERÚ považuje za nesporné, že obviněný je: (i) právnickou osobou, (ii) držitelem licence na výrobu elektřiny č. 111118425 dle rozhodnutí o udělení licence č. 111118425, změnou číslo 002, ze dne 5. srpna 2014, se zahájením výkonu licencované činnosti dne 28. února 2011, a (iii) vlastníkem výroby elektřiny s instalovaným výkonem větším než 100 kW (celkový instalovaný výkon výroby elektřiny obviněného je 5,86438 MW, kdy tento výkon je rozdělen do 2 zdrojů – zdroj č. 016989_Z11 má výkon 1,00395 MW a zdroj č. 016990_Z11 má výkon 4,86043 MW – pouze v této části jsou zdroje uvedeny dle toho, jak jsou uvedeny na licenci) a jedná se o obnovitelný zdroj elektřiny uvedený do provozu po roce 2000.

Neuposlechnutí pokynu technického dispečinku

- [27] Podle § 23 odst. 3 písm. e) energetického zákona je výrobce elektřiny povinen řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je výroba elektřiny připojena.
- [28] Přestupku podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 23 odst. 3 písm. a) až i) nebo písm. k) až s) energetického zákona.

- [29] Podle § 6 podle vyhlášky o dispečerském řízení elektrizační soustavy se dispečerskými pokyny rozumí provozní instrukce technického dispečinku nebo operativní pokyny technického dispečinku vydávané provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy.
- [30] Provozovatel distribuční soustavy vydal s účinností od 25. května 2022 do 31. srpna 2023 Provozní instrukci ČEZd_PI_0038, která je součástí Pravidel provozování distribučních soustav a je závazná pro všechny výrobní elektriny připojené do distribuční soustavy provozovatele distribuční soustavy. Dle této provozní instrukce, části 4.1.2 musí být ve výrobnách elektriny s instalovaným výkonem 100 kW a více instalován přijímač hromadného dálkového ovládání (dále také jen jako „HDO“), který je v majetku provozovatele distribuční soustavy, jako hlavní prostředek k regulaci činného výkonu, a řídicí a komunikační zařízení, tj. zařízení umožňující dispečerské řízení výrobní elektriny (např. řídicí jednotka), které je v majetku výrobce elektriny. Při regulaci činného výkonu zdroje výrobní elektriny na 0 %, 30 %, 60 % a 100 % prostřednictvím HDO musí být výrobní schopna nejpozději do 2 minut reagovat přesně na povel z dispečinku provozovatele distribuční soustavy k omezení dodávky činného výkonu na požadované stupně vztahující se k hodnotě instalovaného výkonu výrobní, včetně povelu ke zrušení omezení.
- [31] Podle článku 18 odst. 4 Nařízení Komise (EU) 2017/2196 ze dne 24. listopadu 2017, kterým se stanoví kodex sítě pro obranu a obnovu elektrizační soustavy (dále jen „Nařízení Komise 2017/2196“), je každý provozovatel přenosové soustavy oprávněn odpojit významné uživatele sítě a poskytovatele služeb obrany soustavy, a to buď přímo, nebo nepřímo prostřednictvím provozovatelů distribučních soustav. Významní uživatelé sítě a poskytovatelé služeb obrany soustavy zůstanou odpojeni, dokud nebudou vydány další pokyny.
- [32] Podle § 25 odst. 3 písm. d) bod. 10 energetického zákona má provozovatel distribuční soustavy právo změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektriny z výroben a dovoz elektriny ze zahraničí nebo vývoz elektriny do zahraničí s ohledem na spolehlivý provoz distribuční soustavy při provádění dispečerského řízení podle § 26 odst. 5 téhož zákona. Podle § 26 odst. 5 energetického zákona technický dispečink provozovatele přenosové soustavy a technické dispečinky provozovatelů distribučních soustav jsou v případě ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy a po využití dostupných tržních mechanismů provozovatelem přenosové soustavy oprávněny za účelem odstraňování nevyrovnané bilance elektrizační soustavy nebo její části, nebo za účelem řízení přetížení podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího vnitřní trh s elektřinou při dispečerském řízení v nezbytné míře dočasně měnit výrobu elektriny ve výrobnách elektriny. Omezení výroby elektriny ve výrobnách s kombinovanou výrobou elektriny a tepla může být prováděno nejvýše v rozsahu neohrožujícím dodávky tepelné energie.
- [33] Podle článku IV. odst. 3 Smlouvy o připojení je provozovatel distribuční soustavy mj. oprávněn změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektriny z výrobní v případech stanových v energetickém zákoně. Podle článku IV. odst. 1 písm. c) Smlouvy o připojení je výrobce povinen udržovat výrobu ve stavu, který odpovídá ustanovením této smlouvy, právním předpisům, technickým normám a podmínkám provozování distribuční soustavy. Podle článku VIII. odst. 2 téže Smlouvy se práva a povinnosti smluvních stran neupravené touto smlouvou řídí pravidly provozování distribuční soustavy a Připojovacími podmínkami pro příslušnou napěťovou hladinu zveřejněnými na webové stránce provozovatele distribuční soustavy www.cezdistribuce.cz. Podle Přílohy č. 1 Smlouvy o připojení v návaznosti na článek 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel pro provozování distribučních soustav má obviněný povinnost vyhotovovat v pravidelných lhůtách – minimálně jednou za čtyři roky funkční zkoušky svých zařízení umožňující dispečerské řízení výrobní elektriny.
- [34] Podle článku II odst. 1 a 3 Smlouvy o náhradě je provozovatel distribuční soustavy oprávněn vydat výrobcí elektriny pokyn k omezení výroby elektriny a výrobce je povinen se tomuto pokynu podřídit, kdy tento pokyn je výrobcí předáván automatizovaně pomocí signálu hromadného dálkového ovládání nebo řídicí jednotky.

- [35] Podle článku 9.3 musí být všechny výrobní připojené do distribuční soustavy schopné snižovat činný výkon automaticky v závislosti na kmitočtu v síti a podle poměrů v síti i podle povelů z řídicího dispečinku PDS nebo se automaticky odpojit od DS.
- [36] Podle článku 9.3.6 odstavce 2 a 3 Příloha 4 Pravidel provozování distribučních soustav z února 2022 (dále jen „Příloha 4 Pravidel provozování distribučních soustav“) má PDS v určitých případech (v daném případě nevyrovnané výkonové bilance v elektrizační soustavě způsobené nadvýrobou elektřiny z obnovitelných zdrojů vlivem slunečního počasí) právo vyžadovat automaticky působící přechodné omezení dodávaného činného výkonu nebo odpojení zařízení. **PDS nezasahuje do řízení výrobní, nýbrž zadává požadovanou hodnotu.** Snížení dodávaného výkonu na hodnotu požadovanou PDS v přípojném bodě sítě (např. na 60, 30 a 0 % instalovaného výkonu u FVE, akumulacních zařízení, výroben elektřiny s akumulacním zařízením a 100, 75 a 50% u BPS) musí být neprodlené, maximálně v průběhu jedné minuty, ale do 5 s po obdržení pokynu na vstupním portu výrobního modulu. Přitom musí být technicky možné snížení až na hodnotu 0 % bez automatického odpojení celé výrobní od sítě.
- [37] V rámci správního řízení (viz část III. tohoto rozhodnutí) bylo zjištěno a prokázáno, že obviněný obdržel dne 10. dubna 2023 (prostřednictvím zařízení umožňujících dispečerské řízení výrobní elektřiny obviněného) v časech 12:38:13 hodin (zdroj [REDAKCE]) a 12:38:14 hodin (zdroj [REDAKCE]) pokyn provozovatele distribuční soustavy k regulaci výroby elektřiny na 0 % činného výkonu. Tento pokyn byl doručen dálkově přímo do řídicích jednotek výrobní elektřiny obviněného. Ačkoliv systém provozovatele distribuční soustavy obdržel potvrzení (akceptaci) o přijetí pokynu, následná kontrola skutečného výkonu výrobní elektřiny obviněného prokázala jeho nedodržení: (i) u zdroje [REDAKCE] došlo pouze k částečnému snížení výkonu z [REDAKCE] MW na [REDAKCE] MW, a (ii) u zdroje [REDAKCE] nedošlo k žádné regulaci. Vzhledem k tomu, že obviněný nerespektoval příkaz k nulové výrobě elektřiny, vydal dispečer provozovatele distribučních služeb pokyn k fyzickému odpojení výrobní elektřiny obviněného na rozhraní mezi distribuční soustavou a výrobcem. K odpojení spínacích prvků došlo téhož dne ve 13:33:32 hodin.
- [38] ERÚ má s ohledem na výše uvedené za to, že obviněný svým jednáním porušil § 23 odst. 3 písm. e) energetického zákona, neboť se dne 10. dubna 2023 neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, když po odeslání (a jeho následném potvrzení) povelu dálkového ovládání k zablokování výroby z jím provozované výrobní elektřiny neuposlechl tohoto pokynu, byť tuto povinnost dle shora uvedených zákonných i smluvních povinností měl, a výrobu elektřiny u zdroje [REDAKCE] pouze částečně snížil a u zdroje [REDAKCE] nedošlo k žádné regulaci.

Neudržování zařízení v provozuschopném stavu

- [39] Podle § 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona je výrobce elektřiny povinen vybavit výrobní elektřiny s instalovaným výkonem 100 kW a více zařízením umožňujícím dispečerské řízení výrobní elektřiny a udržovat toto zařízení v provozuschopném stavu; tato povinnost se nevztahuje na výrobní elektřiny využívající obnovitelné zdroje elektřiny poprvé uvedené do provozu do roku 2000 o instalovaném výkonu do 10 MW včetně a na průtočné malé vodní elektrárny s instalovaným výkonem do 10 MW včetně.
- [40] Přestupku podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 23 odst. 3 písm. a) až i) nebo písm. k) až s) energetického zákona.
- [41] Provozuschopné zařízení je takové zařízení, které je schopné plnit požadované funkce v souladu s technickými požadavky na něj kladenými.
- [42] Podle článku IV. odst. 3 Smlouvy o připojení je provozovatel distribuční soustavy mj. oprávněn změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výrobní v případech stanových v energetickém zákoně. Podle článku IV. odst. 1 písm. c) Smlouvy o připojení je výrobce povinen udržovat výrobní ve stavu, který odpovídá ustanovením této smlouvy, právním předpisům, technickým normám a podmínkám provozování distribuční soustavy. Podle článku VIII. odst. 2 též Smlouvy se práva

a povinnosti smluvních stran neupravené touto smlouvou řídí pravidly provozování distribuční soustavy a Připojovacími podmínkami pro příslušnou napěťovou hladinu zveřejněnými na webové stránce provozovatele distribuční soustavy www.cezdistribuce.cz. Podle Přílohy č. 1 Smlouvy o připojení v návaznosti na článek 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel pro provozování distribučních soustav má obviněný povinnost vyhotovovat v pravidelných lhůtách – minimálně jednou za čtyři roky funkční zkoušky svých zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny.

- [43] Podle § 6 podle vyhlášky o dispečerském řízení elektrizační soustavy se dispečerskými pokyny rozumí provozní instrukce technického dispečinku nebo operativní pokyny technického dispečinku vydávané provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy.
- [44] Provozovatel distribuční soustavy vydal s účinností od 25. května 2022 do 31. srpna 2023 Provozní instrukci ČEZd_PI_0038, která je součástí Pravidel provozování distribučních soustav a je závazná pro všechny výroby elektřiny připojené do distribuční soustavy provozovatele distribuční soustavy. Dle této provozní instrukce, části 4.1.2 musí být ve výrobnách elektřiny s instalovaným výkonem 100 kW a více instalován přijímač hromadného dálkového ovládání (dále také jen jako „HDO“), který je v majetku provozovatele distribuční soustavy, jako hlavní prostředek k regulaci činného výkonu, a řídicí a komunikační zařízení, tj. zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny (např. řídicí jednotka), které je v majetku výrobce elektřiny. Při regulaci činného výkonu zdroje výroby elektřiny na 0 %, 30 %, 60 % a 100 % prostřednictvím HDO musí být výroba schopna nejpozději do 2 minut reagovat přesně na povel z dispečinku provozovatele distribuční soustavy k omezení dodávky činného výkonu na požadované stupně vztahující se k hodnotě instalovaného výkonu výroby, včetně povelu ke zrušení omezení.
- [45] Podle článku 41 odst. 2 Nařízení Komise (EU) 2016/631 ze dne 14. dubna 2016, kterým se stanoví kodex sítě pro požadavky na připojení výroben k elektrizační soustavě (dále jen „Nařízení Komise 2016/631“), je příslušný provozovatel soustavy oprávněn požadovat, aby vlastník výroby elektřiny prováděl zkoušky souladu a simulace souladu podle plánu pravidelných zkoušek/simulací nebo obecného schématu nebo po jakékoli poruše, úpravě nebo výměně kteréhokoli zařízení, jež může mít vliv na soulad výrobního modulu s požadavky tohoto nařízení.
- [46] Příloha 4 Pravidel provozování distribučních soustav z února 2022 (dále jen „Příloha 4 Pravidel provozování distribučních soustav“) zakotvuje provozní pravidla, tj. požadavky na regulaci, ovládání a přenos informací pro zařízení na dodávku nebo odběr elektřiny do distribuční soustavy provozovatele distribuční soustavy. Z těchto pravidel je zřejmé, že každý výrobce elektřiny si může zvolit jakýkoliv typ zařízení umožňujícího dispečerské řízení výroby elektřiny (tj. řídicí jednotky) ke své výrobně elektřiny, která bude kompatibilní s řídicím systémem provozovatele distribuční soustavy, a zvolit si režim kontroly vybraného zařízení umožňujícího dispečerské řízení výroby elektřiny (tj. řídicí jednotky), avšak tuto kontrolu musí vykonávat v pravidelných lhůtách – minimálně jednou za čtyři roky, což je uvedeno v článku 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel provozování distribučních soustav, který stanovuje, že „výrobce musí udržovat zařízení potřebná pro paralelní provoz výroby elektřiny se sítí PDS neustále v bezvadném technickém stavu. Spínače, ochrany a ostatní vybavení pro dálkové řízení především podle části 5.1 a části 8 této přílohy musí být v pravidelných lhůtách (minimálně jednou za čtyři roky) funkčně přezkoušeny odbornými pracovníky provozovatele výroby, nebo odborné firmy. PDS může požadovat u zkoušek přítomnost svého zástupce. Výsledek je zapotřebí dokumentovat zkušebním protokolem a na požádání předložit PDS. Tento protokol má chronologicky doložit předepsané zkoušky a musí být uložen u vlastníka zařízení výroby elektřiny“.
- [47] V rámci správního řízení (viz část III. tohoto rozhodnutí) bylo zjištěno a prokázáno, že obviněný obdržel dne 10. dubna 2023 v časech 12:38:13 hodin (zdroj [REDAKCE]) a 12:38:14 hodin (zdroj [REDAKCE]) pokyn provozovatele distribuční soustavy k regulaci výroby elektřiny na 0 % činného výkonu. Pokyn k regulaci výroby učinil provozovatel distribuční soustavy z dispečerského řídicího systému do zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny obviněného prostřednictvím dálkového ovládání. Provozovatel distribuční soustavy při kontrole činného výkonu výroby elektřiny obviněného zjistil, že se obviněný jeho pokynem neřídil, a proto jeho výrobu elektřiny od distribuční

soustavy odpojil. Neprovedení obdržených pokynů od PDS dokazuje skutečnost, že nejméně výše uvedeného dne nebyla zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny obviněného v provozuschopném stavu. Kdyby totiž tato zařízení byla v provozuschopném stavu, pokyn by prošel dál a celý proces by skončil provedením obdrženého pokynu od PDS, což se nestalo.

- [48] Dále bylo v rámci správního řízení zjištěno a prokázáno, že (i) dne 28. listopadu 2019 obviněný provedl funkční zkoušky svých zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny v součinnosti s provozovatelem distribuční soustavy, kdy byla odzkoušena jejich regulace činného výkonu. Výsledek těchto zkoušek je uveden v Protokolech o funkčních zkouškách, ve kterých je uvedeno, že dne 28. listopadu 2019 byly provedeny zkoušky řídicích jednotek výroby elektřiny obviněného, resp. byla odzkoušena regulace činného výkonu s uvedením výsledku „bez nedostatků“ (Protokoly o funkčních zkouškách jsou založeny pod č. j. 16968-5/2023-ERU), (ii) podle PDS (podání založeno pod č. j. 09841-14/2024-ERU) je „*předmětem funkčních zkoušek regulace činného výkonu výroby elektřiny odzkoušení přijetí pokynu provozovatele distribuční soustavy na řídicí jednotce výroby elektřiny na změnu činného výkonu a přijetí zpětné informace od řídicí jednotky, že regulace činného výkonu byla proveden. Předmětem zkoušky regulace činného výkonu však není, zda se pokyn řádně dostane až k výrobnímu modulu, resp. zda jej výroba fakticky provede. Fakticky zkouška regulace činného výkonu probíhá tak, že obviněný odešle na řídicí jednotku výroby elektřiny pokyn, přičemž se ověřuje, zda mu řídicí jednotka pošle zpět informaci, že provedení pokynu došlo. Aby však k provedení pokynu skutečně došlo, musí ještě pokyn dojít od řídicí jednotky přes interní zařízení výroby až na výrobní modul, který jej musí řádně provést. Tuto část „cesty pokynu“ pracovník PDS neprověřuje a není tedy schopen ověřit, jestli k regulaci výkonu skutečně došlo. Pracovník PDS provádí zkoušku dálkově a fyzicky žádné komponenty nekontroluje*“, a že (iii) podle obviněného (podání založeno pod č. j. 09841-18/2024-ERU) i přes existující platnou zkoušku výroby elektřiny v dubnu 2023 systém selhal. Obviněný zjistil závadu a opravil ji.
- [49] Co se týče technické způsobilosti zařízení potřebných pro paralelní provoz, tak k tomu ERÚ uvádí, že technická zařízení obviněného k dispečerskému řízení nebyla nejméně dne 10. dubna 2023 provozuschopná, neboť toho dne neprovedla obdržené pokyny od PDS a v průběhu správního řízení nebylo obviněným doloženo ani tvrzeno, že by prováděl jakékoliv další revize svých zařízení potřebných pro paralelní provoz výroby elektřiny, kromě Protokolů o funkčních zkouškách. Selhání systému dne 10. dubna 2023 potvrdil sám obviněný, který rozpor s dřívějšími funkčními zkouškami vysvětlil náhlou závadou, kterou opravil. K předloženým Protokolům o funkčních zkouškách ERÚ uvádí, že tyto dokumenty – v souladu se stanoviskem provozovatele distribuční soustavy – prokazují pouze schopnost zařízení pokyn přijmout, nikoliv však schopnost výroby elektřiny jej fakticky realizovat (blíže viz bod 36 a 48 tohoto rozhodnutí). Protokoly o funkčních zkouškách by šlo posoudit maximálně jako polehčující okolnost prokazující snahu obviněného spočívající ve splnění minimálního požadavku na něj kladeného v článku 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel provozování distribučních soustav, nikoliv však jako doklad o faktické provozuschopnosti a bezporuchovosti zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny obviněného v rozhodné době. Obviněný má povinnost udržovat zařízení umožňující dispečerské řízení v provozuschopném stavu [§ 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona] a rovněž má povinnost udržovat zařízení potřebná pro paralelní provoz výroby elektřiny se sítí provozovatele distribučních služeb neustále v bezvadném technickém stavu [článek 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel provozování distribučních soustav]. Pokud by obviněný těmito povinnostmi dostál, byl by příkaz provozovatele distribuční soustavy splněn. K doložení splnění minimálních požadavků dle odst. 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel po provozování distribučních soustav, co se týče kontroly zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny, sice předložené Protokoly o funkčních zkouškách postačují, nicméně k zajištění bezvadného technického stavu je nezbytná individuální údržba a další kontroly odpovídající konkrétnímu technologickému řešení dané výroby elektřiny, neboť aby zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny obviněného fungovalo správně (včetně provedení pokynu obdrženého od provozovatele distribuční soustavy) a bylo by tedy provozuschopné, je nutné, aby byly funkční i ostatní zařízení potřebná pro paralelní provoz výroby elektřiny se sítí provozovatele distribuční soustavy. Z hlediska technického by tak v úvahu přicházelo např. provádění kontroly funkčnosti zařízení častěji než jednou za čtyři roky, provádění kontroly komponentů zařízení, implementace technických opatření umožňujících dálkový dohled nad stavem zařízení, implementace

systému pro hlášení poruch apod. Provedení funkčních zkoušek není zbytečné, neboť se tím ověřuje minimálně přijetí dispečerského pokynu a odeslání reakce na něj, ale pouze nedostatečné, protože to současně nemůže bez dalšího znamenat dodržení projednávané zákonné povinnosti. Odpovědnost za zvolené technické řešení a jeho funkčnost nese plně obviněný, který je povinen udržovat výrobu elektřiny ve stavu odpovídajícím Smlouvě o připojení, technickým normám a právním předpisům. ERÚ má tedy za to, že pro bezvadný technický stav zařízení pro paralelní provoz výroby elektřiny obviněného jsou zapotřebí i další zkoušky, jež nejsou a nemohou být zákonem ani prováděcími předpisy či jinými dalšími způsoby konkrétně vymezeny, neboť každý výrobce elektřiny si volí své technické zařízení dle svého uvážení, ale za to je od něj vyžadováno, aby si veškerá zařízení potřebná pro paralelní provoz výroby elektřiny udržoval v bezvadném stavu dle článku 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel provozování distribučních soustav a aby si svoji výrobu elektřiny udržoval ve stavu, který odpovídá ustanovením Smlouvy o připojení, právním předpisům, technickým normám a podmínkám provozování distribuční soustavy.

- [50] ERÚ má s ohledem na výše uvedené za to, že obviněný svým jednáním porušil § 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona, neboť nejméně dne 10. dubna 2023 neudržoval svá (dvě) zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny v provozuschopném stavu, byť tuto povinnost dle shora uvedených zákonných i smluvních povinností měl. Obviněný na prokázání provozuschopného stavu doložil pouze Protokoly o funkčních zkouškách ke svým zařízením umožňujícím dispečerské řízení výroby elektřiny s interakcí na dispečerský systém provozovatele distribuční soustavy. K těmto protokolům ERÚ nepřihlíží jako k podkladům dostatečně osvědčujícím provozuschopnost zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny obviněného, a to z důvodu uvedených v bodě [49] tohoto rozhodnutí. Navíc ERÚ přihlédl i k tvrzení obviněného týkající se toho, že (obě) zařízení umožňující dispečerské řízení trpěla vadou, kterou odstranil.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupků

- [51] ERÚ v rámci správního řízení prokázal, že obviněný jakožto držitel licence na výrobu elektřiny svým jednáním porušil povinnost stanovenou v § 23 odst. 3 písm. e) energetického zákona (a článku 18 odst. 4 Nařízení Komise 2017/2196), neboť se dne 10. dubna 2023 neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, když po odeslání (a jeho následném potvrzení) povelu dálkového ovládání k zablokování výroby z jím provozované výroby elektřiny neuposlechl tohoto pokynu, byť tuto povinnost dle shora uvedených zákonných i smluvních povinností měl, a výrobu elektřiny u zdroje [REDAKCE] pouze částečně snížil a u zdroje [REDAKCE] nedošlo k žádné regulaci, a byla tak naplněna formální stránka 2 přestupků podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.
- [52] ERÚ v rámci správního řízení dále prokázal, že obviněný porušil povinnost stanovenou v § 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona [a v článku 41 odst. 2 Nařízení Komise (EU) 2016/631 (resp. v článku 12.4. odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel provozování distribučních soustav)], neboť nejméně dne 10. dubna 2023 neudržoval svá dvě zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny ([REDAKCE] a [REDAKCE]) v provozuschopném stavu, a byla tak naplněna formální stránka 2 přestupků podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.
- [53] ERÚ se dále zabýval také otázkou naplnění materiální stránky u všech čtyřech vytýkaných přestupků.
- [54] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupku je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem

společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

- [55] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [56] K posouzení společenské škodlivosti jednání obviněného týkajícího se neuposlechnutí pokynů technického dispečinku vůči dvěma zdrojům ERÚ uvádí, že řádná součinnost výrobce elektřiny s technickým dispečinkem provozovatele distribuční soustavy je nezbytnou podmínkou provozní bezpečnosti. Porušením povinností dle § 23 odst. 3 písm. e) energetického zákona (a článku 18 odst. 4 Nařízení Komise (EU) 2017/2196) obviněný přímo ohrozil veřejný zájem na stabilitě elektrizační soustavy. Škodlivost jeho jednání spočívá zejména ve ztížení provozu, v potenciálním rozšíření poruchy, v ohrožení dodávek do odběrných míst a v krajním případě i destrukce prvků elektrizační soustavy s následnými plošnými dlouhotrvajícími výpadky (blackout).
- [57] K posouzení společenské škodlivosti jednání obviněného spočívajícího v neudržování dvou zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny v provozuschopném stavu ERÚ uvádí, že společenská škodlivost jednání obviněného spočívá v tom, že neudržováním obou zařízení v provozuschopném stavu znemožnil operativní řízení výkonu své výroby elektřiny v situaci, kdy to stav soustavy vyžadoval. Tím došlo k přímému ohrožení chráněného zájmu na bezporuchovém provozu energetické infrastruktury. Skutečnost, že obviněný o poruchách nevěděl, nebo že disponoval Protokoly o funkčních zkouškách, nesnižuje materiální znak přestupku, neboť odpovědnost výrobce elektřiny je v tomto směru objektivní a preventivní povinnost udržovat zařízení v provozuschopném stavu je trvalá.
- [58] S odkazem na výše uvedené ERÚ konstatuje, že jednání obviněného ve všech čtyřech případech dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušeným povinnostem, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka u všech čtyřech přestupků podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupky

- [59] ERÚ se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tj. důvodů zbavujících obviněného odpovědnosti za spáchání přestupků nebo některého z nich ve smyslu § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení (obviněný) za přestupky neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl ERÚ k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci obviněného z kteréhokoliv z vytýkaných přestupků. Jak již bylo uvedeno v bodě [49] a [50] tohoto rozhodnutí, doložení Protokolů o funkčních zkouškách obviněným neprokazuje provozuschopnost jeho zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny, neboť tímto obviněný dle ERÚ prokázal splnění minimálního požadavku na něj kladeného podle článku 12.4 odstavce 1 Přílohy 4 Pravidel provozování distribučních soustav, nikoliv však vyvinutí veškerého úsilí, které bylo možno v daném případě po něm požadovat. Uvedený názor ERÚ opírá o Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. června 2020, č. j. 2 AS 265/2019-30, ze kterého vyplývá, že dodržování minimálních zákonných povinností (obviněným) nelze hodnotit jako vynaložení veškerého úsilí ve smyslu § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky. Dle ERÚ a provozovatele distribuční soustavy existuje totiž řada opatření, kterými by bylo možné přinejmenším snížit riziko nefunkčnosti zařízení umožňujícího dispečerské řízení výroby elektřiny, např. (i) provedení funkčních zkoušek častěji než jednou za čtyři roky, (ii) provádění kontrol komponentů zařízení, (iii) implementace technických opatření umožňujících dálkový dohled nad stavem zařízení, (iv) implementace systému pro hlášení poruch apod.

- [60] Nad rámec uvedeného ERÚ konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právní povinnosti bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí obviněného, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané mu energetickým zákonem a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.
- [61] ERÚ tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se obviněný výše popsanými skutky dopustil spáchání čtyřech přestupků podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona a je za ně také odpovědný.

IV. VI. Námitky obviněného a jejich vypořádání

- [62] V bodě [11] tohoto rozhodnutí jsou uvedeny námitky obviněného, kdy ERÚ k bodu (i) námitek obviněného uvádí, že v části IV. V. tohoto rozhodnutí je uvedeno, z jakého důvodu se liberace v daném případě neuplatní. Dále ERÚ k bodu (ii), (iii) a (iv) námitek obviněného uvádí, že ERÚ se s doloženými Protokoly o funkčních zkouškách a pravidly pro další zkoušky vypořádal v bodě [49] a [50] tohoto rozhodnutí – k tomu ERÚ dodává, že legislativa a pravidla provozování distribuční soustavy jsou nastaveny správně, avšak z vyjádření obviněného je evidentní, že si je obviněný nesprávně vyložil, když je názoru toho, že mu pro prokázání provozuschopnosti zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny postačuje jen doklad o funkční zkoušce. Dále ERÚ k bodu (v) námitek obviněného uvádí, že pro posouzení odpovědnosti za přestupek je rozhodující stav věci v době jeho spáchání, tedy v tomto případě ke dni 10. dubna 2023. Ke skutečnosti, že obviněný s odstupem téměř tří let (v březnu 2026) prokazuje svými testy funkčnosti regulačních prvků, nelze v projednávané věci nikterak přihlídnout. Tyto testy neprokazují, že v době spáchání byla zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny v provozuschopném stavu. Co se týče tvrzení obviněného, že „systém selhal“ a že závadu následně „zjistil a opravil“ je v podstatě doznání obviněného, že spáchal projednávané přestupky.

V. Uložení správního trestu

- [63] Jednání, kterým se obviněný dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat přestupků. ERÚ k tomu uvádí, že v rámci správního řízení nebylo prokázáno, že by jedna a téže závada tvrzená obviněným způsobila neprovedení pokynu od provozovatele distribuční soustavy a zároveň by také dokazovala neprovozuschopný stav zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny. Mechanismus samotné výroby elektřiny je natolik propojený s dalšími částmi a komponenty, že je více pravděpodobné, že se jednalo o nějakou nefunkční část či o nefunkční části. Navíc obviněný obdržel pokyn od provozovatele distribuční soustavy do dvou zařízení umožňujících dispečerské řízení výroby elektřiny, každý v jiném čase (u zdroje „[REDACTED]“ v 12:38:13 hodin a u zdroje „[REDACTED]“ v 12:38:14 hodin). Jelikož se v daném případě jedná o dvě zařízení umožňující dispečerské řízení výroby elektřiny obviněného, každé z nich muselo vykazovat svoji závadu, tedy z tohoto důvodu nelze uvažovat o posouzení přestupků jinak, než jak je uvedeno výše.
- [64] Podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [65] Jak již bylo blíže popsáno v předchozí části tohoto rozhodnutí ERÚ postupoval při ukládání sankce za přestupky spáchané obviněným podle právní úpravy účinné v době jejich spáchání.

- [66] Podle § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona (účinného do 30. června 2023) lze za přestupek podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč.
- [67] Všechny čtyři přestupky mají stejnou právní kvalifikaci, tedy i horní hranice sazeb pokut jsou stejné. ERÚ proto přistoupil k posouzení, který z přestupků je nejzávažnější. Za nejzávažnější považuje ERÚ přestupek podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, o němž je nyní rozhodováno výrokem I. písm. a) tohoto rozhodnutí, tj. porušení povinnosti řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy podle § 23 odst. 3 písm. e) energetického zákona, a to konkrétně u přestupku týkajícího se zařízení umožňujícího dispečerské řízení výroby elektřiny u zdroje „[REDAKCE]“, neboť toto zařízení neprovedlo po obdržení pokynu od provozovatele distribuční soustavy žádnou regulaci výkonu výroby elektřiny obviněného. Tento přestupek přímo zasahuje do bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy, což je primární chráněný zájem energetického zákona. Porušení povinnosti udržovat zařízení v provozuschopném stavu [výrok I. písm. b) tohoto rozhodnutí] je v tomto kontextu chápáno jako delikt méně závažný, neboť má povahu porušení technicko-organizačního zázemí, které je sice nezbytným předpokladem pro dispečerské řízení, ale samo o sobě v daném okamžiku nezpůsobuje přímou destabilizaci sítě takovou měrou jako neuposlechnutí konkrétního pokynu k regulaci výkonu. ERÚ s ohledem na zásadu absorpce následně uložil pokutu podle ustanovení vztahujícího se právě na přestupek posouzený jako nejzávažnější, a to za přestupek podle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, kterého se obviněný dopustil porušením § 23 odst. 3 písm. e) téhož zákona tím, že se dne 10. dubna 2023 neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, když po odeslání (a jeho následném potvrzení) povelu dálkového ovládání k zablokování výroby z jím provozované výroby elektřiny neuposlechl tohoto pokynu, byť tuto povinnost dle shora uvedených zákonných i smluvních povinností měl, a výrobu elektřiny u zdroje „[REDAKCE]“ nijak nereguloval (u zdroje „[REDAKCE]“ došlo pouze k částečnému snížení).
- [68] S ohledem na skutkové okolnosti ERÚ dospěl k závěru, že v daném případě nebyly naplněny podmínky, které by umožňovaly případné upuštění od uložení správního trestu, proto vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [69] Při stanovení konkrétní výměry pokuty ERÚ přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu § 37 písm. a), b) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. V neposlední řadě ERÚ přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele, resp. k jeho majetkovým poměrům.
- [70] Skutečnost, že obviněný posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími třemi přestupky, hodnotí ERÚ jako přitěžující okolnost.
- [71] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení (obviněných), ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. ERÚ nemá povědomí o tom, že by s obviněným bylo kdy vedeno přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že se obviněný přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.
- [72] Ve smyslu § 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již ERÚ nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [73] Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší obviněnému, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele

odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

- [74] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [75] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci obviněného jakožto právnické osoby.
- [76] ERÚ se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že ERÚ při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným obviněným, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s obviněným. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je ERÚ oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [77] Obviněný v rámci správního řízení využil možnosti doložit své aktuální majetkové poměry a předložil ERÚ mj. Výkaz zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2024, ze kterého ERÚ zjistil, že obviněný dosáhl tržeb za prodej výrobků a služeb ve výši [REDAKCE] Kč (v předchozím účetním období [REDAKCE] Kč) a výsledku hospodaření za účetní období ve výši [REDAKCE] Kč (v předchozím účetním období [REDAKCE] Kč), přičemž čistý obrát za účetní období činil [REDAKCE] Kč (v předchozím účetním období [REDAKCE] Kč).
- [78] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrát společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58). Z obviněným doloženého výkazu zisku a ztráty nelze dovodit, že by se v důsledku uložení pokuty stalo jediným smyslem zbylé podnikatelské činnosti obviněného splácení této pokuty. Stejně tak nelze učinit jednoznačný závěr ohledně případné zadluženosti obviněného, nicméně i pokud by byl obviněný předlužen, nemůže to automaticky znamenat imunitu vůči sankcím ukládaným v oblasti veřejného práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351). Uloženou pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty (konkrétně 0,11 %), tedy nelze považovat za likvidační. Obviněnému je tedy tímto rozhodnutím uložena úhrnná pokuta ve výši 55 000 Kč. Z podkladů, které obviněný zaslal ERÚ v průběhu správního řízení, ERÚ neseznal důvody pro změnu (snížení) výše pokuty.
- [79] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch obviněného), jakož i po zvážení přitěžujících okolností, konkrétně, že se obviněný projednávaného přestupku dopustil v souběhu s dalšími přestupky, polehčujících okolností a majetkových poměrů stanovil tedy ERÚ obviněnému pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí.
- [80] ERÚ považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Zároveň ERÚ poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.

- [81] Pokud by se i přesto obviněný domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje ERÚ na § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (místně příslušný celní úřad) oprávněn na žádost daňového subjektu (obviněný) nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně (pokuty), případně rozložení její úhrady na splátky. Obviněný tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.
- [82] S odkazem na § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti a přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.

VI. Náklady řízení

- [83] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť ERÚ je podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu povinen obviněnému, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou.
- [84] Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení 2 500 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Jana Spitzerová, v. r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží: společnost ALT POHLEDY s.r.o.